

ke pivu nalézajícímu se v tlakostrojích, musí býti zřízeny z takového materiálu a býti takové konstrukce, aby nemožným bylo jakékoli znečištění, zvláště kovy zdraví nebezpečnými a vyloučena byla jakákoli nákaza piva jako potraviny z upotřebení přístroje. Přístroje tyto musí býti tak upraveny, aby dopouštěly vyčištění všech součástí přicházejících do styku s pivem. Vyčištění a vymytí aparátu má se provést, když byl prve vyprázdněn všechen obsah piva, a odnášeti se musí i k rourám vedoucím ke kohoutku.

V. Nařízením ze dne 13. října 1897 č. 238 zakázány byly t. zv. »lepící obrázky« užívané ku hrám dětským a pokryté skelným prachem.

VI. Nař. ze dne 13. října 1897 č. 239 zapovídá konečně prodej a užívání »japonského« sternaninu (plodů skimmiových) k lékařským účelům a k potravinám jakéhokoli druhu (viz též čl. »Zdravotnictví«).

Potvrzenky (Potvrzení příjmu).

I. Pojem.

Potvrzenky jsou listiny, jimiž se stvrzuje, že určité plnění bylo přijato. Má-li taková potvrzenka míti povahu listiny, zvláště listiny průvodní, musí býti opatřena všemi náležitostmi, jakých ku právní platnosti listin vůbec je třeba (viz čl. Listiny). Listiny, jimiž potvrzuje se příjem platu v penězích nazývají se kvitancemi (viz čl. Kvitance). Slovem »plnění« nelze rozuměti snad, že by tu výhradně bylo třeba oboustranného právního jednání účastněných podmětů, nebo že by ten, kdo plní, skutečně k tomu byl zavázán; tu postačí, když příjemci druhá strana odevzdá nějakou věc z kteréhokoliv důvodu. Tak potvrzují se ku př. příjem i dodání úředních listin.

II. Právo poplatkové.

1. Potvrzenky poplatné.

a) Z listin, jimiž příjemce stvrzuje, že dlužník svému závazku dostal, dále z listin dokazujících, že někdo přijal ve své vlastnictví jiného v jeho jménu určitou věc cenitelnou, platí se poplatky dle ceny přijatého předmětu a dle stupnice II. Potvrdí-li se zaplacení již v listině sepsané o hlavním jednání, je potvrzení to poplatku prosto.

b) Potvrzení, že věc cenitelná na základě úmluvy v opatrování, k užívání anebo jako zástava byla přijata, podléhá poplatku 50 kr. za každý arch, pokud nepřipadá dle stupnice II. poplatek menší a je-li cena věci v listině udána. Potvrzenky o příjmu věcí, které mají menší cenu nežli 2 zl., jsou poplatku prosty (zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z., § 15).

c) Potvrzenky příjmu věcí ze soudního deposita, pokud nepředepisuje stupnice II. poplatku menšího, podléhá poplatku 50 kr. za každý arch, při čemž rovněž užiti třeba § 15 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z.

d) Příjímací listy (Frachtkarten) povozníků neb dopravních ústavů, vyjímaje poštovní úřady, o přijetí zboží k dovozu bez rozdílu, je-li cena za dovoz v nich potvrzena čili nic; podléhá poplatku a sice:

aa) konnossementy poplatku 1 zl. za každý kus;

bb) ostatní poplatku 5 kr. za kus; tomuto poplatku podléhá též skladní listy držební (recepisy) veřejných skladišť (§ 3 min. nař. 28. března 1854, č. 70 ř. z.). Skladní list zástavní (warrant) nepodléhá poplatku, dokud od skladního listu držebního (recepis) není oddělen a indossován.

e) Příjímací listy železnic a podniků paroplavebních o dopravě osob (osobní lístky).

f) Ostatní potvrzenky, jež považovati dlužno za právní listiny, podléhají, pokud nejsou v sazbě od poplatku vůbec osvobozeny, poplatku 50 kr. za arch. Má-li dle stupnice II. připadnouti poplatek menší, je rozhodnata tato stupnice. Jedná-li se o obnosy menší než 2 zl., neb o věci, jichž udaná cena je menší než 2 zl., neplatí se žádný poplatek.

Různými ministerskými výnosy byly velmi mnohé potvrzenky kollovým poplatkům podrobeny. Z poslední doby sluší připomenouti: výnos fin. min. ze dne 26. prosince 1890 č. 45.266 o potvrzení inspekčních poplatků pro policejní úředníky a služebníky; výnos fin. min. ze dne 19. ledna 1891 č. 1148 týkající se potvrzenek bonifikace za vývoz kořalky, řepového i třtinového cukru; výnos fin. min. ze dne 1. září 1892 č. 30.479 z r. 1891 jednající o kvitancích neerárních poštmistrů, expeditorů a správců telegrafních úřadů o všelikých jejich příjmech, jako ku př. na výpomocný personál, na vydržování kanceláře, poselný paušál atd.

2. Potvrzenky poplatku prosté. Poplatkový zákon (p. s. 48 *a—o*) obsahuje ustanovení, dle nichž mnohé potvrzenky buď úplně nebo za určitých podmínek zákonitě od poplatků jsou osvobozeny. Též různé výnosy ministerské osvobozují mnohá potvrzení s větším neb menším obmezením. Dle toho za určitých podmínek osvobozeny jsou:

a) Výmínečně: Příjímací listy povozníků nebo dopravních podniků o dopravě osob (osobní lístky) vyjímaje podniky železniční a paroplavební, jakož i potvrzení, která obdrží povozník zároveň s dodanou zásilkou — pokud se ovšem těchto listin soudně neužívá aneb pokud se tyto nepředkládají na místě kvitancí o dopravní mzdě veřejným pokladnám (lit. *b*); potvrzení o mimosoudních výpovědích, jestliže se jich u soudu neužije (lit. *m*). Tato potvrzení v případě, že by nebyla osvobozena od poplatku, musí býti opatřena 50 kr. kolkem za každý arch; jestliže však poplatek takový vyměřený dle stupnice II. je menší, rozhoduje o výši jeho stupnice II., při čemž nemůže býti poplatek nikdy menší než 15 kr.

b) Bez výmínečně jsou od poplatku osvobozeny: potvrzení o navracení nedluhu (toho, co placeno bylo beze vší příčiny), zejména též o platech konaných u veřejných ústavů, obcí, státu, dále o prominutých obecních nebo veřejných dávkách neb trestech (lit. *c*); dále potvrzení, že navraceny byly cenné věci úředně zabavené a vůbec všechny předměty — vyjímaje soudní deposita — a které byly v opatrování u úřadů a veřejných ústavů jako vadia, kauce, pojistky atd. (lit. *e*). Potvrzení příjmu úroků ze státních dlužních úpisů a obligací jim na roveň postavených, jestliže při vydání těchto bylo výslovně uvedeno, že kvitance z příjmu úroků jsou kolků prosty (lit. *h*); potvrzení, že zaplacený byly smlouvou ujednané náhrady za elementární škody (lit. *k*); potvrzení o almužnách, t. j. příspěvcích udělených na podporu chudých osob (lit. *l*); potvrzení o obnosech menších než 2 zl. a o věcech majících menší cenu než 2 zl. r. m. (lit. *n*); potvrzení od kněží neb církevní správy o obnosech za konané mše sv. (lit. *o*).

Potvrzení na poukázkách, jež postaveny jsou na roveň směnkám, poplatným dle stupnice I. aneb oněm, na něž vyměřen stálý poplatek 5 kr., jsou úplně poplatku prosta (zák. ze dne 29. února 1864, č. 20 ř. z. § 5); rovněž osvobozena jsou potvrzení o vyplacených výhrách v číselné loterii neb i v jiných loteriích (§ 9 zák. ze 31. března 1890 č. 53 ř. z.); potvrzení legitimovaných zástupců o púletních úrocích ze sirotčího jmění, neb ze jmění osob majících opatrovníka (min. nař. ze dne 16. listopadu

1850 č. 448 ř. z. § 61) a potvrzení o kuponech a talonech ze jmění sirotčího, opatrovanců a depositního (min. nař. ze dne 31. ledna 1867 č. 27 ř. z.).

Poučení porotců.

Nežřídka shledává se úloha porotců výhradně v tom, že povolání jsou rozhodovati o otázce skutkové, kdežto soudci naléztí mají o právu. Než nesmí se přehlédnouti, že skutkové otázky docela nelze odlučovati od právních otázek při jednotlivých otázkách, které vzneseny jsou na porotce a které jsou základem jich rozhodnutí. Předloží-li se ku př. porotcům otázka, zda obžalovaný dopustil se jistého skutku, který na sobě má znaky zákonem trestním ku pojmu zločinu žádané, jako ku př. při krádeži kvalifikované násilím, mají porotci přímo odpověděti, zda přisvojil si obžalovaný uživ skutečného násilí cizí movité věci z držení jiné osoby bez jejího svolení. V otázce této tají se však celá řada pojmů právních a to: zda obžalovaný hleděl si tím opatřiti zisk bezprávný, zda spácháno bylo při tom skutečné násilí, zda dotyčná věc jest cizí, zda byla věc z držení držitelova bezprávně odňata atd. Porotci mají tudíž jako soudcové skutečnosti subsumovati v pojmy zákonné, a proto nanejvýš potřebno jest, aby porotcové byli o zákoných znacích trestné činnosti, o které mají rozhodovati, dopodrobna a přísně ve smyslu zákona poučeni.

1. Poučení všeobecné: Trestní řád ukládá předsedovi soudu porotního, aby náležitě zasvětil porotce ve výkon jich úřadu, vyložil jim věc, o které mají rozhodnouti, a dle potřeby připamatovati jim povinnosti jich (§ 311. odst. 2.). Předseda povinen jest vzíti porotce do přísahy, jinak celé jednání jest důvodem znatečnosti, a připomenouti jim ve slavnostním oslovení, že věrně šetřiti jest jim zákona, jemuž platnosti zjednati mají, že mají rozhodovati jediné dle průvodů proti obžalovanému nebo v jeho prospěch svědčících (§ 313 tr. ř.).

2. Nejdůležitější částí poučení porotců jest resumé předsedovo, jež dělí se ve dvě části:

a) vyličení podstatných výsledků hlavního přelíčení a uvedení důkazů svědčících proti obžalovanému a v jeho prospěch,

b) poučení právní t. j. vysvětlení zákonných znaků trestné činnosti a významu, jaký mají zákonné výrazy v otázce uvedené (§ 325 tr. ř.).

3. Způsob poučení: Porotcové mají býti vyslechnuvše řeči stran předsedou informováni o pravém stavu věci, pak též i poučení o právních pojmech, pokud při zodpovídání otázky viny zákona užito býti má. Jest ovšem obtížno stěsnati do úzkého rámce v tomto přednesení celou látku, kterou přelíčení poskytlo a řeči stran doplnily. Aby předseda dostál svému úkolu v závěrečném přednesení, t. j. aby sestavil skutkové výsledky hlavního přelíčení ve stručném obrazu neprojevív při tom svého náhledu, aby vyložil právní následky zákonného skutkového podkladu a přehledně připojil k tomu důkazy podané pro obžalovaného a proti němu, má předkem vytknouti věty průvodní — ony body, které důležitý jsou pro rozhodnutí, — procesuálně je rozčleniti a připojiti poučení právní.

Ku větám průvodním náleží objektivní skutková povaha, t. j. obžalovaný čin s veškerými součástmi svými tvořícími zákonnou povahu skutkovou spolu s úmyslem k tomu vyhledávaným; dále okolnosti kvalifikační obžalovaného skutku, námitky a protidůkazy (odvody) obžalovaného (důvody rušící trestnost, důvody trestnost vylučující, žalovaným tvrzené »alibi«).